

Försäkringskassans åtgärd att begära vissa uppgifter från en enskild förskola

---

Anmälan

AA klagade, i en anmälan som kom in till JO den 5 april 2005, på att Försäkringskassan, försäkringskontoret Karlshamn, begärt ut uppgifter om ett barns närvaro från en kooperativ förskola. Han hänvisade därvid till en påminnelse/förnyad begäran från Försäkringskassan av den 22 mars 2005, i vilken anges att kassan, med stöd av 20 kap. 8 § lagen om allmän försäkring, har rätt att begära och få uppgifter från myndigheter, arbetsgivare eller någon annan. I skrivelsen anges vidare att den sekretess som kan gälla för uppgifterna även gäller hos kassan enligt 13 kap. 1 § sekretesslagen. AA gjorde i sammanhanget gällande att någon uppgiftsskyldighet inte finns för en enskild förskola samt att personal vid en enskild förskoleverksamhet inte omfattas av bestämmelserna i sekretesslagen.

Utredning

Försäkringskassan anmodades att yttra sig över vad AA framfört i sin anmälan beträffande utformningen av Försäkringskassans brev av den 22 mars 2005. I remissvaret anförde Försäkringskassan, länskontoret Blekinge, genom länsdirektören BB, följande.

Försäkringskassan har ingen annan uppfattning i ärendet än den som framförs av anmälaren. Försäkringskassan beklagar att brevet utformats på det sätt som skett. Brevet används normalt inte inom Försäkringskassan. Berörd handläggare är informerad om vilka möjligheter Försäkringskassan har att begära in uppgifter.

AA yttrade sig över remissvaret.

Bedömning

Enligt 20 kap. 8 § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) är den som är försäkrad eller på annan grund har rätt till ersättning enligt denna lag skyldig att lämna de uppgifter som är av betydelse för tillämpningen av lagen.

För bedömningen av rätten till ersättning som Försäkringskassan betalar ut enligt AFL får kassan vidare, enligt 20 kap. 8 § fjärde stycket AFL, göra förfrågan hos den försäkrade eller någon annan som kan antas kunna lämna nödvändiga uppgifter.

Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar skall, enligt 20 kap. 9 § AFL, på begäran lämna domstol eller Försäkringskassan uppgift om namngiven person rörande förhållande, som är av betydelse för tillämpningen av lagen.

Försäkringskassan har således rätt att göra förfrågningar hos vem som helst som kan antas lämna nödvändiga uppgifter för kassans utredning i ett ärende, även en enskild förskola. Däremot finns det inte någon allmän skyldighet för sådana subjekt att besvara förfrågningar från Försäkringskassan. Som framgår ovan är det endast den försäkrade, statliga och kommunala myndigheter, försäkringsinrättningar och arbetsgivare som är skyldiga att lämna upplysningar till kassan.

Om ett privat rättssubjekt väljer att lämna ut begärda uppgifter omfattas inte dessa med automatik av sekretess. Bestämmelsen i 13 kap 1 § sekretesslagen (1980:100) om överföring av sekretess gäller enbart uppgifter mellan myndigheter.

Försäkringskassans brev av den 22 mars 2005 har således givits en mycket olämplig utformning. Såvitt framgår av Försäkringskassans yttrande hit beror detta på att en tjänsteman vid Försäkringskassan har saknat tillräckliga kunskaper om gällande regelverk. Detta är enligt min mening mycket otillfredsställande. Försäkringskassan har uppgett att berörd handläggare har fått information om vilka möjligheter kassan har att begära in uppgifter. Jag utgår från att kassan har lämnat motsvarande information också till övriga handläggare för att undvika att liknande händelser inträffar på nytt.

Med den kritik som ligger i det anförda avslutas ärendet.